

Saksutredning:

SØKNAD OM KONSESJON TIL BYGGING AV ULLESTAD KRAFTVERK OG TVERRÅNA KRAFTVERK I HJELMELAND KOMMUNE - HØRINGSUTTALELSE

Trykte vedlegg: 1. Oversendelsesbrev fra NVE av 05.10.2010 (2s)
2. Lokalisering av tiltaket (1s)
3. Skisser over utbyggingsplanene (4 s)

Utrykte vedlegg: Fullstendig konsesjonssøknad (77s) – se www.nve.no/konsesjoner

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

1. Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i brev av 05.10.2010 sendt på høring en søknad om bygging av Ullestad og Tverråna kraftverk i Årdalsvassdraget i Hjelmeland kommune (vedlegg 1). Tiltakshaver er Ullestad Kraft AS. Saken behandles etter Vannressursloven og høringsfristen er 19.11.2010.

2. Saksopplysninger

2.1 Utbyggingsplanene

Tverråna og Ullestadåna er sidegreiner til Årdalsvassdraget og ligger ca 5 km sørøst for Årdal og ca 25 km sørøst for kommunesenteret Hjelmeland (vedlegg 2). Store deler av hovedvassdraget er tidligere regulert til kraftutbygging, men Tverråna/Ullestadåna er uregulerte.

Størrelsen på planlagt regulert nedbørfelt er 30,5 km² fordelt med 23,6 km² på Ullestadåna og 6,9 km² på Tverråna.

Inntaket for Tverråna er planlagt plassert på kote 420. Her må det bygges en inntaksdam i betong på 3-4 meters høyde og ca 20 meters lengde. Fra inntaket føres vannet i nedgravd rørgate på vestsida av vassdraget i en lengde av ca 1600 meter. Det foreslås sluppet en minstevannføring på 31 l/s, tilsvarende alminnelig lavvannsføring. Kraftstasjonen vil bli liggende i dagen på kote 85 på vestsida av Ullestadåna. Kraftstasjonen får en installert effekt på 3 MW.

Det må bygges ny vei (forlengelse av eksisterende skogsvei) på 50-100 meter inn til planlagt inntak. I tillegg må eksisterende jordbruksvei på ca 200 meter forbedres ved kraftstasjonsområdet. Det vil ikke være behov for massedeponier.

Nett-tilknytning til eksisterende høyspent-nett 800 meter nord for kraftstasjonen planlegges utført som luftspenn.

Årlig energiproduksjon er beregnet til 10 GWh og utbyggingskostnaden til 21,5 mill. kr.

Inntaket for Ullestad kraftstasjon er planlagt plassert på kote 300. Her må det bygges en inntaksdam i betong på 3-4 meters høyde og ca 30 meters lengde. Fra inntaket føres vannet i nedgravd rørgate på nordsida av vassdraget i en lengde på ca 1400 meter. Det foreslås sluppet en minstevannføring på 177 l/s, tilsvarende alminnelig lavvannsføring. Kraftstasjonen vil bli liggende i dagen på kote 85 på østsida av Ullestadåna. Ullestad kraftverk får en installert effekt på 5 MW.

Det må bygges ny vei på ca 20 meter inn til planlagt inntak. I tillegg må eksisterende jordbruksvei på ca 200 meter forbedres ved kraftstasjonsområdet. Det vil ikke være behov for massedeponier.

Nett-tilknytning vil bli som for Tverråna kraftverk.

Årlig energiproduksjon er beregnet til 22,5 GWh og utbyggingskostnaden til 39,5 mill. kr.

Vedlegg 3 skisserer hovedtrekkene i utbyggingsplanene.
Fullstendig konsesjonssøknad fins på www.nve.no/konsesjoner.

2.2 Konsekvenser av planlagt utbygging

Tiltakshaver har vurdert følgende tema: hydrologi, vanntemperatur, isforhold, lokalklima, grunnvann, flom, erosjon, biologisk mangfold, fisk og ferskvannsbiologi, flora og fauna, landskap, kulturminner, landbruk, vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser, friluftsliv og samfunnsmessige konsekvenser.

For de fleste vurderingstemaene er konsekvensene av planlagt utbygging vurdert å være små eller fraværende.

De største negative konsekvensene er knyttet til redusert vannføring og landskapsmessige inngrep i form av veibygging og stedvis sprenging av trase for rørgatene i bratt terreng.

De nedre delene av Ullestadåna og Tverråna preges av elvejuv der elvene går i fosser og stryk. Ved samløpet mellom Ullestadåna og Tverråna (Ullestadjuvet) er det en typisk forekomst av naturtypen fossesprøytsone der begge vannstrengene ender opp i en foss ved samme punkt. Floraen i bekkekløftene er relativt artsrik og vil bli negativt påvirket av den reduserte vannføringen som en utbygging vil innebære, men neppe utgå helt. Det er ikke registrert rødlistede planter i denne fossesprøytsonen. I tillegg må det forventes at en forekomst av stasjonær aure nedstrøms inntakspunktet i Tverråna vil utgå. Ullestadåna er lakseførende ca 1000 meter oppstrøms Storåna. Mesteparten av den anadrome strekningen ligger nedstrøms de planlagte kraftverkene slik at konsekvensene av en utbygging for anadrom fisk blir relativt små. Samlet vil en utbygging få små til middels negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet.

3. Fylkesrådmannens vurdering

Fylkesrådmannen legger til grunn at det er et nasjonalt mål å utnytte energiressursene i små vassdrag dersom de miljømessige ulempene ikke er for store – og at prosjektene har en klar positiv virkning for lokalsamfunnet. Dette er

også i tråd med målsettinger og føringer i *Regionalplan for energi og klima i Rogaland*.

Tiltakene er lokalisert ved innfallsporten til det regionalt viktige friluftsområdet i Lyngsheia. Topografien er imidlertid slik at den visuelle effekten av redusert vannføring ikke er særlig framtreddende. Fordi inntakspunktet for Ullestadåna er så langt nede som 300 moh, vil store deler av de øvre delene av elva nær veien kunne opprettholde naturlig vannføring.

De øvre delene av tiltaksområdet inngår også i et større område som er klassifisert som *viktig naturområde av regional betydning* i Fylkesdelplan for friluftsliv, idrett, natur- og kulturminnevern (FINK). Naturkvalitetene er i første rekke knyttet til kvartærgeologiske forekomster.

Selv om omsøkte prosjekt ikke innebærer verken store neddemminger/reguleringer, overføring av vann mellom vassdrag eller omfattende nybygging av veier, viser konsesjonssøknaden at tiltakene framstår med flere negative miljømessige virkninger. Etter fylkesrådmannens vurdering er den samlede konfliktgraden i forhold til forventet energiproduksjon (32,5 GWh) likevel akseptabel.

Når det gjelder kulturminner, er det fra før ikke kjent automatisk freda kulturminner, eller viktige kulturminner fra nyere tid. Deler av tiltaksområdet har imidlertid et potensial for automatisk freda kulturminner som ikke er registrert tidligere. Dette gjelder først og fremst ved Ullestad der kraftverkene og nye veier er planlagt. Før en eventuell utbygging starter, vil det derfor være behov for befarings/nærmere registreringer i deler av området for å avklare om tiltaket kommer i konflikt med automatisk freda kulturminner, jf. undersøkelsesplikten i Kulturminnelovens § 9.

Konklusjon

Etter fylkesrådmannens vurdering er de samfunnmessige gevinstene ved de omsøkte prosjektene større enn ulempene, og det anbefales derfor at det gis konsesjon som omsøkt etter Vannressursloven. Det er imidlertid viktig at inngrepene i forbindelse med veibygging, dambygging og nedgraving av rørgater utføres på en skånsom måte slik at sårene i landskapet ikke blir unødig store.

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)

Forslag til vedtak:

::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓

1. Rogaland fylkeskommune går inn for at det gis konsesjon for bygging av Tverråna og Ullestad kraftverk med tilhørende anlegg som beskrevet i søknad av september 2010 på følgende vilkår:
 - inngrep i forbindelse med veibygging, dambygging og nedgraving av rørgater må utføres på en skånsom måte med god landskapsmessig tilpasning.

2. Rogaland fylkeskommune forutsetter at kulturminneinteressene ivaretas i samsvar med bestemmelsene i Kulturminneloven, jfr. saksforelegget.

::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑

Trond Nerdal
fylkesrådmann

Terje Fatland
fylkesdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.